

TRANG THÔNG TIN VỀ LUẬN ÁN

Tên đề tài: *Phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.*

Chuyên ngành: Kinh tế chính trị

Mã số: 62.31.01.02

Họ và tên nghiên cứu sinh: Ngô Văn Hải

Khóa : 2012 – 2015

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Nguyễn Văn Luân

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Kinh tế - Luật, Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh.

I. TÓM TẮT LUẬN ÁN

1.1. MỤC TIÊU VÀ CÂU HỎI NGHIÊN CỨU

1.1.1. Mục tiêu nghiên cứu

Thứ nhất: Làm rõ cơ sở lý luận về phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập kinh tế quốc tế.

Thứ hai: Phân tích và đánh giá thực trạng các nguồn lực và phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ hình thành và phát triển đến năm 2014.

Thứ ba: Đề xuất các giải pháp phát triển và nâng cao chất lượng các nguồn lực để phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

1.1.2. Câu hỏi nghiên cứu

Thứ nhất, thực trạng các nguồn lực và phát triển các nguồn lực của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời gian qua như thế nào?

Thứ hai, vai trò và tác động của các nguồn lực đối với tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam như thế nào?

Thứ ba, những giải pháp nào có tính khả thi để thúc đẩy sự phát triển và nâng cao chất lượng các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong việc đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

1.2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU

1.2.1. Đối tượng nghiên cứu

Nghiên cứu các nguồn lực và phát triển các nguồn lực (nguồn nhân lực, nguồn vốn đầu tư, khoa học – công nghệ) vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Đánh giá vai trò và tác động của các nguồn lực đối với sự phát triển kinh tế vùng trọng điểm phía Nam trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

Nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm đẩy mạnh sự phát triển các nguồn lực và nâng cao chất lượng các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

1.2.2. Phạm vi nghiên cứu

Về nội dung: Nghiên cứu các nguồn lực và phát triển các nguồn lực (tập trung chủ yếu về nguồn nhân lực, vốn đầu tư phát triển và khoa học – công nghệ) vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Phân tích và đánh giá thực trạng các nguồn lực và sự phát triển các nguồn lực về lao động, vốn đầu tư phát triển, khoa học và công nghệ vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

Về không gian: vùng kinh tế trọng điểm phía Nam bao gồm: Thành phố Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Bình Dương, Bình Phước, Tây Ninh, Bà Rịa – Vũng Tàu, Long An, Tiền Giang.

Về thời gian: Vùng kinh tế trọng điểm phía Nam từ khi thành lập (1993) đến năm 2014. Việc phân tích và đánh giá các nguồn lực và phát triển các nguồn lực về lao động, vốn đầu tư phát triển, khoa học và công nghệ tập trung vào giai đoạn 2001 - 2014.

1.3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Phương pháp biện chứng duy vật: phương pháp này dùng để xem xét các hiện tượng và quá trình phát triển các nguồn lực, mối liên hệ chung và sự tác động lẫn nhau trong trạng thái phát triển không ngừng của các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Sự nhận thức khoa học quá trình phát triển các nguồn lực đòi hỏi phải dựa vào biến đổi và phát triển trong bối cảnh chuyển đổi của nền kinh tế và xu hướng hội nhập kinh tế quốc tế.

Phương pháp logic và lịch sử: được sử dụng để hệ thống hóa các quan điểm, lý thuyết về nguồn lực và chất lượng các nguồn lực trong nền kinh tế. Vai trò và tác động của các nguồn lực đối với sự phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm.

Phương pháp trừu tượng hóa khoa học: gạt bỏ những yếu tố ngẫu nhiên xảy ra trong quá trình nghiên cứu, nắm được bản chất của quá trình phát triển các nguồn lực; sự hình thành, phát triển và các mối quan hệ khách quan giữa phát triển các nguồn lực với sự phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm trong tiến trình CNH, HĐH đất nước.

Phương pháp phân tích và tổng hợp: được sử dụng để phân tích và đánh giá vai trò và tác động của các nguồn lực trong phát triển kinh tế nói chung, vùng kinh tế trọng điểm phía Nam nói riêng trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập kinh tế quốc tế. Trên cơ sở đó hiểu rõ được sự vận động và phát triển của nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ CNH, HĐH.

Phương pháp mô hình hóa: mô tả một cách đơn giản và hợp lý các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm dưới dạng văn bản, biểu đồ, đồ thị ... theo lý thuyết kinh tế tối ưu theo phạm vi kinh tế vĩ mô và kinh tế vi mô. Mô hình vùng kinh tế trọng điểm phía Nam được hình thành và phát triển trên một số tiêu thức lượng biến có mối quan hệ đặc thù trong nền kinh tế ở Việt Nam.

Phương pháp thống kê kinh tế: thu thập và tổng hợp các số liệu về các nguồn lực qua niên giám thống kê của Tổng cục thống kê, Cục thống kê các tỉnh thành vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, các báo cáo tổng hợp của vùng kinh tế trọng điểm phía nam.

Xây dựng các tham số chính thức qua số liệu thống kê để phân tích và đánh giá mối quan hệ giữa các nguồn lực của vùng kinh tế trọng điểm phía nam. Phân tích và tổng hợp các số liệu điều tra thu thập được của vùng kinh tế trọng điểm phía nam. Các phân tích thống kê qua bảng, biểu đồ, đồ thị biểu diễn giá trị thực tế của vùng kinh tế trọng điểm phía nam.

Việc thu thập số liệu thực tế của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam được thực hiện theo thứ tự thời gian từ năm 2001 đến nay. Các giá trị thực tế thu thập được hình thành nên dãy số theo thời gian.

1.4. BỐ CỤC CỦA LUẬN ÁN

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo. Kết cấu nội dung của luận án gồm 4 chương:

Chương 1. Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan tới đề tài và khung phân tích của luận án

Chương 2. Cơ sở lý luận về phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm trong tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế

Chương 3. Thực trạng và tác động của các nguồn lực đến sự phát triển kinh tế vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế

Chương 4. Các giải pháp chủ yếu nhằm đẩy mạnh sự phát triển và nâng cao chất lượng các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

II. NHỮNG KẾT QUẢ MỚI CỦA LUẬN ÁN

2.1. Những kết quả mới của luận án

Thứ nhất: Hệ thống hóa cơ sở lý luận về nguồn lực, vai trò và tác động của các nguồn lực đối với vùng kinh tế trọng điểm trong tiến trình CNH, HĐH.

Thứ hai: Phân tích và đánh giá thực trạng về các nguồn lực và phát triển các nguồn lực (lao động, vốn đầu tư, khoa học và công nghệ) vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời gian qua; chỉ ra những thành công, những hạn chế, yếu kém, những thách thức và cơ hội về phát triển nguồn nhân lực, vốn đầu tư phát triển, khoa học và công nghệ của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

Thứ ba: Đưa ra các giải pháp có tính khả thi nhằm thúc đẩy sự phát triển và nâng cao chất lượng, hiệu quả nguồn nhân lực, vốn đầu tư phát triển, khoa học và công nghệ để phát triển bền vững vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập quốc tế.

2.2. Kết luận

Với mục tiêu và nhiệm vụ của đề tài nghiên cứu, luận án đã tập trung vào những vấn đề chính sau:

Một là, trình bày một cách hệ thống cơ sở lý thuyết về phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm; vai trò của các nguồn lực đối với việc phát triển kinh tế - xã hội vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế; những yêu cầu, nội dung đánh giá phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm.

Hai là, Nghiên cứu kinh nghiệm của Trung Quốc, Thái Lan, Malaixia về phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm, từ đó rút ra những bài học kinh nghiệm cho việc phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm của Việt Nam nói chung, vùng kinh tế trọng điểm phía Nam nói riêng.

Ba là, hệ thống hóa quá trình hình thành, phát triển của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Phân tích tiềm năng, thế mạnh, những tác động và sự đóng góp của vùng kinh tế trọng điểm phía Nam đến sự phát triển kinh tế của đất nước trong thời gian qua, nhất là trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH và hội nhập kinh tế quốc tế từ năm 2001 đến nay.

Bốn là, phân tích và đánh giá sự phát triển các nguồn lực và tác động của các nguồn lực đối với sự phát triển kinh tế - xã hội vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ 2001 – 2014 như: chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế, tăng trưởng xuất khẩu, thu hút vốn đầu tư phát triển, thu hút lao động, phát triển khoa học và công nghệ. Phân tích định tính tác động lan tỏa của sự phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam đến phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia.

Năm là, đánh giá những mặt mạnh, điểm yếu, những cơ hội và thách thức trong quá trình phát triển nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam theo yêu cầu phát triển bền vững trong thời kỳ CNH, HĐH và hội nhập kinh tế quốc tế. Trên cơ sở đó nhận diện được tiềm năng và lợi thế của sự phát triển các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

Sáu là, Xác định những mục tiêu và định hướng phát triển vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời gian đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2030.

Bảy là, đưa ra những quan điểm, mục tiêu và định hướng phát triển nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong thời kỳ đẩy mạnh tiến trình CNH, HĐH và hội nhập quốc tế đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030.

Tám là, đề xuất các giải pháp cụ thể nhằm thúc đẩy sự phát triển nhanh và có hiệu quả nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam; đảm bảo tính đồng bộ, nhất quán giữa các giải pháp, các chính sách và cơ chế vận hành, tổ chức thực hiện quy hoạch, kế hoạch và mục tiêu định hướng phát triển cũng như tổ chức phối hợp hoạt động giữa các tỉnh thành trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam và giữa vùng kinh tế trọng điểm phía Nam với các vùng trong cả nước.

III. CÁC ỨNG DỤNG/ KHẢ NĂNG ỨNG DỤNG TRONG THỰC TIỄN HAY NHỮNG VẤN ĐỀ CÒN BỎ NGỜ CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

Một là, luận án là một tài liệu có giá trị khoa học và thực tiễn cho các nhà quản lý, các nhà hoạch định chính sách đối với việc qui hoạch và phát triển các nguồn lực cho vùng KTTĐ trong tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Hai là, luận án có khả năng ứng dụng vào thực tiễn cho việc phát triển một cách hiệu quả các nguồn lực vùng kinh tế trọng điểm phía Nam trong tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Ba là, luận án là tài liệu tham khảo phục vụ cho việc nghiên cứu, giảng dạy và học tập ở các trường đại học. Và là tài liệu có ý nghĩa thực tiễn đối với việc phát triển các nguồn lực nói chung, vùng kinh tế trọng điểm nói riêng của các tỉnh thành trong cả nước.

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN

NGHIÊN CỨU SINH

PGS. TS Nguyễn Văn Luân

Ngô Văn Hải

XÁC NHẬN CỦA CƠ SỞ ĐÀO TẠO

HIỆU TRƯỞNG